

שני.

מעילה הוא דליכא, לא יתחייב באשם מעילות, הא⁽²³²⁾ איסורא איכא, אבל אסור לאכלה,

וקשה, אמאי, למה אסור לאכלה? הא ממנוא דכהנים הוא⁽²³³⁾, הלא אחר שהוזה דמה, הותרה לאכילת כהנים?

אמר רבי חנינא: המשנה מדברת⁽²³⁴⁾ ליוצא⁽²³⁵⁾, ואחר כך הוזה דמה, ומשנת רבי עקיבא היא, דאמר "זריקה מועלת ליוצא", ויצאה מדין מעילה, וחייבין עליה משום פיגול נותר וטמא, דמכל מקום לאו בת אכילה היא, ועדיין אסורה באכילה⁽²³⁶⁾.

סוגיא דמיצוי חטאת העוף

ואילו לרבנן, חכמים סוברים, שלא עשו לו שום הוספה בדרגת הטומאה, כיון דכבר טבל, קלש, נחלש טומאתו⁽²³⁰⁾. הילכך: פסול משוי, הוא פוסל את הקודש, טמא לא משוי, והשאיירו אותו בטומאתו מדאורייתא.

ומשנתנו שנתה דינו מדאורייתא, ולא נשנית לדעת חכמים בלבד, כי שאר התנאים מודים שמדאורייתא פוסל בשר קודש ואינו מטמא⁽²³¹⁾.

שנינו במשנתנו: הוזה דמה חייבין עליה משום פיגול נותר וטמא, ואין בה מעילה.

ויש לדייק: אם יאכלנה או יהנה ממנה,

230. גירסת השיטה מקובצת.

231. כתבו התוס': זו היא מסקנת סוגיתנו. אבל מסוגית הגמרא במסכת סוטה [כט ב] משמע שאבא שאל סובר שמן התורה הרי הוא ראשון לטומאה. ועיין בתוס' מה שכתבו.

232. גירסת השיטה מקובצת.

233. כתב השפת אמת: דיוק הגמרא הוא למאן דאמר [לקמן] הסובר שהמיצוי שלאחר ההזאה מעכב, ויצא מיד מעילה רק אחרי מיצוי דם, וגריס במשנה "מיצה דמה", דאילו למאן דאמר שיוצא מידי מעילה לפני המיצוי בהזאה בלבד, מובן למה עדיין אסור באכילה, כי על כל פנים צריך לקיים מצות מיצוי הדם, אף על פי שאינו מעכב.

234. עיין בקרן אורה המבאר למה חזרה המשנה ודייקה לומר שלרבי עקיבא לא מועילה זריקת יוצא להתיר באכילה, גם במשנה זו וגם במשנה הקודמת.

235. גירסת השיטה מקובצת.

236. מבואר לעיל סוף פרק א, ראה שם. הקשו התוס': מה יצא? בשלמא לעיל, מדובר בבהמה שהדם נתקבל בכלי, והדם לא יצא, והבשר יצא. אבל כאן בעוף שהזאת הדם היא מגוף העוף, אם יצא העוף, יצא גם הדם, והרי ביצא הדם מודה רבי עקיבא שאין הזריקה מועלת [לעיל ז א]. ובודאי שאין הכוונה שהעוף יצא אחר ההזאה, ונפסל ביוצא, כי במשנה משמע שהזאת הדם היא המוציאה מידי מעילה, ולא מה שאירע אחר כך.

התוס' רצו לתרץ שהעוף יצא מקצתו, ומכל מקום דם הראש שמשם מזה הדם נשאר בפנים ולא יצא, וחתך את החלק שיצא לחוץ, והזה מן הדם הנשאר בפנים. אבל, תירוץ זה לא התקבל, מפני שאמרה הגמרא במסכת זבחים [כה ב כג א] שבאופן זה [בבהמה] נפסל כל הדם לזריקה, הואיל ומתערב בתוך הדם הזריקה מן שמנונית הבהמה, מן החלק שנפסל ביוצא. [ושם מבואר למה ההקפדה היא על "שמנונית", ולא על